

Hus, Jan

Nechutová, Jana (editor); Malá, Jana (editor)

Z Husova listu do Plzně

In: Hus, Jan. *Mistr Jan Hus v polemice a v žaláři : překlady, komentáře a poznámky*. Nechutová, Jana (editor); Malá, Jana (editor). Vydání první Brno: Filozofická fakulta, Masarykova univerzita, 2019, pp. 72-75

ISBN 978-80-210-9323-2; ISBN 978-80-210-9324-9 (online : pdf)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/141429>

Access Date: 05. 03. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

Z HUSOVA LISTU DO PLZNE

List byl vydán Václavem Novotným, Mistra Jana Husi korespondence a dokumenty, Praha 1920, č. 35, s. 104–108, znovu (s menšími odchylkami, především v grafice) Bohumilem Rybou, Sto listů M. Jana Husi, Praha 1949, č. 17, s. 59–65. Přebíráme text B. Ryby (s nepatrnými rozdíly, většinou v interpunkci).

Úryvek z tohoto českého dopisu z období září – říjen 1411 podáváme jako komentář k polemice Proti plzeňskému kazateli.

... Po napsání lista přišel mi list, v němž psáno jest, že bránie kněže čísti Čtenie³⁰³ přirozeným jazykem, česky nebo německy. Druhé, že kázal některý kněz, že nižádný, jenž smrtedlně hřeší, nenie slúha ani syn diablův. Třetí, že na nové mši kázal rka: „Kněz tento, dokudž jest neslúžil, byl jest syn Boží; ale dnes i potom, když slúžiti bude, jest otec Boží a stvořitel těla božieho.“ Čtvrté, že ten kněz kázal, že nájhorší kněz jest lepší než lajk nálepší.

Jest-li tak, a nižádný se proti těm bludům nepostaví, znamenie veliké jest nad vámi, že ste velmě pravdy odpadli, a zvláště, kteří ste učení a rozum máte. Neb jakož die svatý Jan Zlatoustý na ono slovo Krista, Spasitele našeho (Mt 10, 28; L 12, 4): „Nerodťte se báti těch, jenž zabíjejí tělo“, že těmito slovy ukázal jest Kristus, že „netoliko ten zrádce jest pravdy, kterýž, přestúpě pravdu, zjevně miesto pravdy mluví lež, ale také i ten, kterýž nesměle praví pravdu aneb nesvobodně brání pravdy, kteréž slušie svobodně brániti, zrádce jest pravdy. Neb jakož kněz dluzen jest, aby pravdu, kterouž ot Boha jest slyšel, směle kázal, též lajk, tj. člověk

303 Na rozdíl od obou edic píšeme tento výraz s počátečním velkým písmenem, aby bylo zřejmé, že zde Čtenie = Písmo, Bible, event. konkrétní biblický text čtený při liturgii.

„...odloučit se od všech svatých a přidat se k ďáblům...“

nekněz, dlužen jest, aby pravdy, kterouž jest slyšal ot kněze vynesenu z Písma, bránil doufajně; pakli toho neučiní, zrazuje pravdu.³⁰⁴

Aj, teď máte velkého svatého důvod z toho slova Kristova: „Nerodte se báti těch, jenž tělo zabíjejí“, že každý, i kněz i nekněz, kdož zná pravdu, má jít do smrti hájiti, jinak by byl zrádce pravdy, a tak i Kristův.

(následující odstavec vysvětluje, že je správné číst a vykládat Písmo národním jazykem)

...Také k druhému kusu: Zda nevíte, že nelze jest i Bohu v cnosti i diablu v hříše slúžiti? Viem, že ste slyšali, že Kristus die: „Nemóž nižádný dvěma páno- ma slúžiti“,³⁰⁵ a potom: „Nemóžete slúžiti Bohu a Mamonovi.“³⁰⁶ A také víete, že svatý Petr die: „Ktož od koho přemožen jest, ten toho slúha jest.“³⁰⁷ A Kristus die: „Kto hříech činí, slúha jest hříecha.“³⁰⁸ A svatý Pavel Římenínóm die: „Slúhy ste byli hříecha.“³⁰⁹ – Kterak toto Písmo svaté věduce trpíte, že kněz káže, že nižádný, ktož jest v hříše smrtném, nenie slúha diablův?

Také viem, že ste slyšali, že Pán Ježíš die, že kúkol jsú synové zlostní, jichž jest diabel nasál v svět,³¹⁰ a že také die zlým: „Vy z otce diabla jste a žádosti otce svého chcete učiniti“,³¹¹ a dává příčinu řka, že „nemóžete slyšeti řeči mé, protož z otce diabla jste.“³¹² A svatý Jan apoštol Duchem svatým die: „Synáčkové, nižádný vás nesvod! Ktožť pravdu činí, spravedlivý jest, jakož Kristus spravedlivý jest; a ktož hříech činí, z diabla jest.“³¹³ A potom die: „V tom známi jsú synové Boží a synové diablovi: každý, ktož nenie spravedlivý, nenie z Boha.“³¹⁴

Aj, teď máte, že každý smrtný hříešník jest z diabla a syn diablův: kterak tehdy přepúštíte kázati kacěrství proti tomuto svatému Kristovu Písmu? Vezte, že ten, tak káže, jest slúha i syn diablův, a jest horší než nejmenší lajk dobrý. A tak nenie otec Boží ten kněz, neb by Bóh byl syn toho kněze, a ten kněz jest syn diablův, tehdy by Bóh byl syn také diablův.

Také ten kněz, tak ten blud káže a drže, nenie stvořitel těla božého, ale jest rozmnožitel kacěrství velikého. Nechť vezme všechny tovaryše své na pomoc a stvo-

304 Pseudo-Chrysostomus, *Opus imperfectum in Matthaem*, homilie 25; srv. C. 11 q. 3 c. 76 (Fr. I, col. 667).

305 Mt 6, 24.

306 Tamtéž.

307 2 Pt 2, 19.

308 J 8, 34.

309 R 6, 17.

310 Srv. Mt 13, 25.

311 J 8, 44.

312 Srv. J 8, 43.

313 1 J 3, 7–8.

314 1 J 3, 10.

ří s nimi jednu hnidu! A tehdyť jim vyznám, žeť jsou stvořitelé. – Nelze jest pro dlúhost písmem tuto dovésti.

Ó srdnatí křesťané, zda ste již všichni zemřeli, že dáte bludy vésti a božie slovo súžiti? Prozřete a nedajte díablu nad sebou vévoditi! Toho vám Pán Bóh, jenž sám móž býti a jest stvořitelem, pomáhaj. Amen.

